

Medicinski fakultet / Stomatologija / KLINIČKA FARMAKOLOGIJA

Naziv predmeta:	KLINIČKA FARMAKOLOGIJA			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova (P+V+L)
6718	Obavezan	5	2	1+1+0
Studijski programi za koje se organizuje	Stomatologija			
Uslovljenost drugim predmetima	Nema uslovljenosti.			
Ciljevi izučavanja predmeta	Student će steći znanje i kompetentnost da po naučnim osnovama kliničke farmakologije napravi racionalan izbor lijeka, odredi dozu, prati terapijsku efikasnost i prepozna njegove neželjene efekte. Kompetentan je da sprovodi farmakoterapiju oralnih oboljenja i urgentnih stanja koji mogu da zadeset pacijenta u stomatološkoj ordinaciji, da farmakološki pripremi pacijente rizičnih grupa za stomatološke intervencije. Ima znanje da ne izazove neželjene interakcije između lijekova koje daje i lijekova koje pacijent prima iz medicinskih razloga. Ima znanje da kompetentno propisuje lijekove.			
Ishodi učenja	Nakon završetka jednosemestralne nastave i polaganja ispita iz Kliničke farmakologije, studenti stomatologije će biti osposobljeni da: 1. definisu osnovne principe i metode pretkliničkog i kliničkog ispitivanja lijekova 2. naprave pravilan izbor i propisu optimalan lijek za oralna oboljenja i urgentna stanja koja mogu da se dogode u stomatološkoj ordinaciji, kao i za farmakološku preoperativnu pripremu rizičnih grupa pacijenata za stomatološke intervencije 3. predvide, prepoznaju i prijave neželjena dejstva lijekova, sa posebnim naglaskom na oštećenja oralnih tkiva koja mogu nastati u toku intraoralne ili sistemske primjene lijekova 4. sprječe nastanak klinički najvažnijih interakcija lijekova koje propisuje stomatolog, ali i interakcija sa lijekovima koji su pacijentu ordinirani iz medicinskih razloga 5. identificuju lijekove koji povećavaju rizik hirurškog liječenja u stomatologiji i preduzmu mјere da se ovaj rizik izbjegne ili smanji.			
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof. dr Nataša Duborija-Kovačević; dr med. Jana Djapic, saradnik u nastavi; dr med. Slobodanka Marojević, strucni saradnik			
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, seminari, konsultacije.			
Plan i program rada				
Pripremne nedelje	Priprema i upis semestra			
I nedjelja, pred.	Uvod u predmet. Pretkliničko i kliničko ispitivanje lijekova.			
I nedjelja, vježbe	Osnovni pojmovi u kliničkoj farmakologiji.			
II nedjelja, pred.	Principi i metode pretkliničkog i kliničkog ispitivanja lijekova.			
II nedjelja, vježbe	Recept I.			
III nedjelja, pred.	Faktori koji utiču na dejstvo i doziranje lijekova u stomatologiji.			
III nedjelja, vježbe	Recept II.			
IV nedjelja, pred.	Individualizacija farmakoterapije i primjena lijekova u posebnim grupama.			
IV nedjelja, vježbe	Propisivanje čvrstih oblika lijekova. Primjeri iz stomatološke prakse.			
V nedjelja, pred.	Klinički najvažnije interakcije lijekova u stomatološkoj praksi.			
V nedjelja, vježbe	Propisivanje tečnih oblika lijekova. Primjeri iz stomatološke prakse.			
VI nedjelja, pred.	Predviđanje, praćenje i prijavljivanje neželjenih dejstava lijekova u stomatološkoj praksi.			
VI nedjelja, vježbe	Propisivanje polučvrstih oblika lijekova i inhalacija. Primjeri iz stomatološke prakse.			
VII nedjelja, pred.	Oštećenja oralnih tkiva koja mogu nastati u toku intraoralne i sistemske primjene lijekova. Ljekovi koji povećavaju rizik hirurškog liječenja u stomatologiji.			
VII nedjelja, vježbe	Obrazac za prijavljivanje NDLJ i pravilno popunjavanje obrasca.			
VIII nedjelja, pred.	Sedacija u stomatologiji. (Seminar)			
VIII nedjelja, vježbe	Optimalan izbor i propisivanje lijekova za sedaciju u stomatologiji sa posebnim naglaskom na rizične grupe. Primjeri.			
IX nedjelja, pred.	Farmakološka priprema rizičnih grupa pacijenata za stomatološke intervencije. (Seminar)			
IX nedjelja, vježbe	Optimalan izbor i propisivanje lijekova za terapiju najčešćih urgentnih stanja u stomatologiji. Primjeri.			
X nedjelja, pred.	Farmakoterapija bolnih stanja u stomatologiji I. (Seminar)			

X nedjelja, vježbe	Optimalan izbor i propisivanje lijekova za terapiju bolnih stanja u stomatologiji I. Primjeri.
XI nedjelja, pred.	Farmakoterapija bolnih stanja u stomatologiji II. (Seminar)
XI nedjelja, vježbe	Optimalan izbor i propisivanje lijekova za terapiju bolnih stanja u stomatologiji II. Primjeri.
XII nedjelja, pred.	Farmakoterapija infekcija u stomatologiji I. (Seminar)
XII nedjelja, vježbe	Optimalan izbor i propisivanje lijekova za terapiju infekcija u stomatologiji I. Primjeri.
XIII nedjelja, pred.	Farmakoterapija infekcija u stomatologiji II. (Seminar)
XIII nedjelja, vježbe	Optimalan izbor i propisivanje lijekova za terapiju infekcija u stomatologiji II. Primjeri.
XIV nedjelja, pred.	Farmakoterapija zapaljenja i imunoloških bolesti u stomatologiji. (Seminar)
XIV nedjelja, vježbe	Optimalan izbor i propisivanje lijekova za terapiju zapaljenja i imunoloških bolesti u stomatologiji. Primjeri.
XV nedjelja, pred.	Farmakološka kontrola krvarenja u stomatologiji. Prevencija karijesa. (Seminar)
XV nedjelja, vježbe	Predispitna vježba.
Opterećenje studenta	Opterećenje studenata (nedjeljno): 2kredita x 40/30 = 2.6sati. Struktura: 1 sat predavanja, 1 sat vježbi, 0.6 sati samostalni rad uključujući konsultacije. Opterećenje studenata (u semestru): Nastava i završni ispit (2.6 h x 16 =41.6h). Neophodne pripreme prije početka semestra (upis, ovjera...): 2.6h x 2 = 5.2 h. Ukupno opterećenje: 2 x 30= 60h. Dopunski rad: 18.2h. Struktura opterećenja: 41.6 h + 5.2 h + 18.2 h.

Nedjeljno	U toku semestra
2 kredita x 40/30=2 sati i 40 minuta 1 sat(a) teorijskog predavanja 0 sat(a) praktičnog predavanja 1 vježbi 0 sat(a) i 40 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije	Nastava i završni ispit: 2 sati i 40 minuta x 16 =42 sati i 40 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 2 sati i 40 minuta x 2 =5 sati i 20 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 2 x 30=60 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet) 12 sati i 0 minuta Struktura opterećenja: 42 sati i 40 minuta (nastava), 5 sati i 20 minuta (priprema), 12 sati i 0 minuta (dopunski rad)
Obaveze studenta u toku nastave	Prisustvo predavanjima, vježbama i seminarima je obavezno. Priprema i prezentacija seminara na zadatu temu je obavezna i ocjenjuje se.
Konsultacije	Predmetni nastavnik i saradnici drže konsultacije jednom nedjeljno u terminu određenom na početku studijske godine.
Literatura	1. Terzić MR, Stojić MD. Farmakologija u stomatologiji. IP Beograd, Zrenjanin 2010.(odabrana poglavlja iz kliničke farmakologije) 2. D. Stojić, M. Terzić, M. Milošević. Osnovi recepture za studente stomatologije. IP Beograd, Zrenjanin, 2004. 3. Duborija-Kovačević N i sar. Oblici lijekova sa recepturom, prvo izdanje. PRiSMA korporativne komunikacije, Podgorica 2015.(odabrana poglavlja) 4. Tomić Z, glavni urednik. Ljekovi 2009-priručnik
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Kolokvijum - 30 poena; Seminarski rad 10 poena; Završni ispit (teorijski i praktični dio) 60 poena. Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi minimum 50 poena.
Posebne naznake za predmet	U cilju zaokruživanja tematskih jedinica, časovi teorijske i praktične nastave se održavaju svake druge sedmice naizmjenično po 2 časa.
Napomena	Nema.
Ocjena:	F E D C B A
Broj poena	manje od 50 poena više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena više ili jednako 90 poena